

Bijscholing voor de Werkgroepen Diagnose

Tekst en foto Bram Cornelissen

Wat kun je nog leren als je al jaren bezig bent met bijengezondheid? Voor de leden van de werkgroepen Diagnose is dat niet zo moeilijk in te vullen. Er valt altijd wat te leren. Afgelopen zomer organiseerde Bijen@wur een zomerschool waar de leden van de diagnosewerkgroepen konden oefenen. Oefenen van labtechnieken, verzamelen van een bijenmonster, of het begrijpen van de context van een diagnose. Als een bijenhouder een probleem heeft, is het dan wel een probleem? En zo ja, hoe kunnen we deze persoon helpen? In zeven provincies zijn diagnosewerkgroepen actief, die bijenhouders lokaal bijstaan met raad en daad over de gezondheid van hun bijenvolken. Ze kunnen een diagnose stellen als bijensterfte optreedt of een afwijking geconstateerd wordt, maar vaak doen ze nog net iets meer. De leden zijn geschoold en enthousiast. In juli kwamen zij in wisselende samenstelling bijeen in Wageningen. Op het entomologisch lab van Bijen@wur werden op vier middagen vragen behandeld die onder de leden spelen. Er werd gekeken naar de anatomie van honingbijen, waarbij een bij geprepareerd werd. Het gebruik van smartphones krijgt ook in het laboratorium steeds meer een plek. Met behulp van een adapter kunnen haarscherpe beelden gemaakt worden. Sommigen zagen voor het eerst nosemasporen onder een microscoop of klinische verschijnselen van Europees vuilbroed. Naast het labwerk werd in het veld gedemonstreerd hoe je het beste een bijenmonster kunt nemen en voor welk doeleinde. Belangrijker dan ziektebeelden of technieken werd besproken hoe je de resultaten van een diagnose nu eigenlijk kunt terugbrengen tot het werkelijke probleem. Als er nosemasporen aanwezig zijn, hoeft er nog geen relatie te zijn met de sterfte. Vaak is het de context, dat wat de bijenhouder beschrijft, waar een goede diagnose op leunt. Dat is iets

waar alle zelfkritische analisten en onderzoekers mee worstelen. Belangrijk voor de werkgroepen is dat ze elkaar kunnen helpen in deze kwesties. De gedeelde kennis is groot. Is er in uw provincie of regio nog geen werkgroep Diagnose? Wilt u er één

opstarten? Voor meer informatie kijk op www.wur.nl/bijen en neem dan contact met ons op via Bijen@wur.nl o.v.v. 'Werkgroep Bijendiagnose'. Voor beeldmateriaal kijk op: www.flickr.com/bijenonderzoek. ●

Met behulp van een adapter kunnen met een smartphone foto's gemaakt worden van een geprepareerde bij onder een binoculair.